Evropský příkaz k obstavení účtů

Francie

čl. 50 odst. 1 písm. a) – soudy příslušné pro vydání příkazu k obstavení

Exekuční soudce (*juge de l'exécution*) soudu prvního stupně (*tribunal de grande instance*). Pokud věřitel získal veřejnou listinu, je k vydání evropského příkazu k obstavení účtů příslušný exekuční soudce soudu prvního stupně.

čl. 50 odst. 1 písm. b) – orgán určený jako příslušný pro získání informací o účtu

Soudní exekutor (*huissier de justice*)

čl. 50 odst. 1 písm. c) – postupy získávání dostupných informací o účtu

Soudní exekutor je oprávněn požádat o informace registr FICOBA (registr sdružující veškeré bankovní a jiné podobné účty určité osoby vedené na území Francie).

Uplatní se ustanovení čl. 14 odst. 5 písm. a) a b): banky mají povinnost na žádost orgánu pro informace sdělit, zda u nich má dlužník veden účet; tomuto orgánu je poskytnut přístup k příslušným informacím v případě, že tyto informace vedou orgány veřejné moci nebo správní orgány v rejstřících nebo jinde. Francouzské právo již takový přístup k informacím o účtech dlužníka umožňuje od chvíle, kdy věřitel nabyl exekuční titul (články L. 152-1 a L. 152-2 občanského exekučního řádu (*code des procédures civiles d'exécution*)).

Registr FICOBA (Národní registr bankovních a podobných účtů), který byl zřízen v roce 1971 a spravuje jej Generální ředitelství veřejných financí (*Direction générale des finances publiques*), sdružuje informace o účtech jakékoli povahy (bankovních, poštovních, spořících atd.) a tyto informace o účtech osob nebo společností poskytuje oprávněným osobám.

Zápis do registru se provádí při otevření účtu. Majitele účtu o zápisu do registru FICOBA informuje příslušná finanční instituce při otevírání daného účtu.

Oznámení o otevření, uzavření či změně účtů obsahují tyto informace:

název a adresa instituce, u které je účet veden,

číslo, povaha, typ a charakteristika účtu,

datum a povaha oznamované operace (otevření, uzavření, změna),

příjmení, jméno, datum a místo narození a adresa majitele účtu a v případě podnikatelů – fyzických osob číslo SIRET,

v případě právnických osob názvy, právní forma, číslo SIRET a adresa.

Registr neposkytuje žádné informace o provedených operacích ani o zůstatku na daném účtu.

Zápis provádí Generální ředitelství veřejných financí (*Direction Générale Finances Publiques*) poté, co od finanční instituce, která otevření, změnu nebo uzavření účtu provedla, obdrží příslušné oznámení. Prvky týkající se občanského stavu fyzických osob certifikuje ústav INSEE a k certifikaci a aktualizaci prvků identifikace právnických osob slouží Generálnímu ředitelství veřejných financí registr SIRENE.

Najít soudního exekutora (*Trouver un huissier de justice*)

čl. 50 odst. 1 písm. d) – soudy, u nichž se podává odvolání proti odmítnutí vydat příkaz k obstavení

Odvolací soud (*Cour d'appel*)

čl. 50 odst. 1 písm. e) – orgány určené jako příslušné pro obdržení, zaslání a doručení příkazu k obstavení a dalších písemností

Soudní exekutor

čl. 50 odst. 1 písm. f) – orgán příslušný pro výkon příkazu k obstavení

Soudní exekutor

čl. 50 odst. 1 písm. g) – rozsah, v němž mohou být obstaveny společné a sběrné účty

V případě obstavení společného bankovního účtu musí být toto obstavení oznámeno všem jednotlivým majitelům účtu. Není-li soudnímu exekutorovi známa totožnost a adresa spolumajitelů účtu, požádá banku, aby je o obstavení a výši nárokovaných částek informovala, aby tak případně mohli uplatnit svá práva k účtu, a především dosáhnout zrušení obstavení jejich spoluvlastnického podílu, jedná-li se o nedílné částky.

Dokud není spolumajiteli společného účtu obstavení oznámeno, nezačíná běžet lhůta, během níž může tento spolumajitel vznést proti tomuto opatření námitku.

Článek R. 162-9 občanského exekučního řádu stanoví, že dojde-li u účtu, též společného, do něhož svými výdělky a mzdami přispívá jeden z manželů v režimu spoluvlastnictví (*époux commun en biens*), k obstavení za účelem zajištění pohledávky vzniklé vůči druhému z manželů (*chef du conjoint*), ponechá se ihned prvně uvedenému z manželů k dispozici částka, která je dle jeho volby rovnocenná buď částce výdělků a mezd připsaných na účet v měsíci předcházejícím jeho obstavením, nebo průměrné měsíční částce výdělků a mezd připsaných během dvanácti měsíců předcházejících obstavení.

Příjmy manžela, který je dlužníkem, na účtu, který má být obstaven, určí věřitel, který se domáhá pohledávky. Účet je přirozeně plně obstavitelný, přichází-li na něj pouze příjmy manžela, který je dlužníkem, a to i tehdy, pokud by se jednalo o účet společný.

Pokud jde o sběrné účty, francouzské právo tento pojem jako takový nezná.

Obecná zásada zástavního práva zakazuje obstavení prostředků na bankovních účtech vedených dlužníkem ve prospěch třetí osoby, které dlužníkovi osobně nepatří nebo jež mu byly svěřeny do úschovy.

Jedná-li se o finanční prostředky uložené na zvláštním účtu určité osoby z titulu její profese, přičemž tyto prostředky dané osobě nenáleží a je možné s jistotou určit, že náleží třetím osobám, nevztahují se na ně nároky věřitelů, přestože je daná osoba jednající z titulu své profese majitelem účtu a tyto prostředky mohou být vydány pouze jí. To platí pro částky uložené notářem na zvláštním účtu u Státní depozitní pokladny (*Caisse des dépôts et consignations*) nebo realitním makléřem či správcem společenství vlastníků.

čl. 50 odst. 1 písm. h) – pravidla, jimiž se řídí částky vyloučené ze zajištění

Ve francouzském právu vedle sebe existují dva mechanismy, které slouží stejnému účelu, ale fungují odlišně: nezabavitelný bankovní zůstatek (*le solde bancaire insaisissable*), který je ze zákona automaticky osvobozen od zabavení, a přechod nezabavitelnosti (*le report d'insaisissabilité*), jenž vyžaduje žádost dlužníka a doložení, že na účet jsou zasílány nezabavitelné pohledávky.

1) Nezabavitelný bankovní zůstatek

Podle článku L. 162-2 občanského exekučního řádu ponechá poddlužník/poddlužníci dlužníkovi (fyzické osobě) k dispozici, do výše kladného zůstatku na účtu či účtech v den zabavení, částku sloužící k zajištění obživy, která se rovná paušální částce stanovené pro jediného příjemce dávky uvedené v článku L. 262-2 zákona o sociální péči a o rodině (*code de l'action sociale et des familles*) (dávky *RSA* ve výši 524,68 EUR podle nařízení 2016-538 ze dne 27. dubna 2016).
Podle článku R. 162-2 občanského exekučního řádu není pro tento mechanismus žádost dlužníka zapotřebí: banka o zpřístupnění částky vyloučené ze zabavení dlužníka neprodleně informuje. V případě více účtů se zpřístupnění této částky provede se zřetelem na všechny kladné zůstatky a tato částka se přednostně zpřístupňuje z běžných účtů. Banka rovněž neprodleně oznámí soudnímu exekutorovi částku, jež byla dlužníkovi ponechána k dispozici, a účet či účty, na nichž jsou tyto prostředky vedeny. V případě obstavení účtů založených u různých institucí stanoví soudní exekutor poddlužníka/poddlužníky, kteří musí dát výši uvedené dávky (*RSA bancaire*) k dispozici, jakož i podmínky, za jakých se tak má dít.
Podle článku R. 162-3 občanského exekučního řádu je tato částka dlužníkovi k dispozici po dobu jednoho měsíce od obstavení.
2) Přechod nezabavitelnosti
Podání žádosti dlužníkem má v tomto případě význam pouze tehdy, když výše nezabavitelných částek převyšuje nezabavitelný bankovní zůstatek.
Podle podmínek článku L.112-4 občanského exekučního řádu zůstávají nezabavitelné pohledávky, které jsou připsány na účet, nezabavitelné. Článek R. 112-5 občanského exekučního řádu upřesňuje, že je-li na účet připsána pohledávka nezabavitelná v celkové či částečné výši, přechází nezabavitelnost na odpovídající částku na zůstatku účtu.
Článek R. 162-4 občanského exekučního řádu stanoví, že „pochází-li nezabavitelné částky z pohledávek splatných v pravidelných intervalech, například odměna za práci, starobní důchod, rodinné přídavky či podpora v nezaměstnanosti, může majitel účtu na základě doložení původu těchto částek požádat, aby mu byly neprodleně zpřístupněny, po odečtení debetních operací provedených na účtu od poslední platby dané nezabavitelné pohledávky." Jedná se o dva typy částek: zcela nezabavitelné dávky, například dávka RSA (*Revenu de solidarité active*), a příjmy zabavitelné v mezích a za podmínek srážky ze mzdy stanovených zákoníkem práce (*code du travail).* Podle kasačního soudu (*Cour de cassation*) se nezabavitelnost týká veškerých peněžních prostředků nashromážděných na bankovním účtu, a nikoli pouze poslední uskutečněné platby (rozhodnutí kasačního soudu č. 98.11-696 ze dne 11. května 2000 (Civ. 2e, 11 mai 2000, n°98.11-696)). Z praktického hlediska se toto pravidlo obtížně uplatňuje, pokud se na účtu nachází rovněž částky, které jsou plně nebo částečně zabavitelné.
Při stanovení výše přechodu nezabavitelnosti se nezohlední operace probíhající na účtu, které se uskuteční během 15 dnů po zabavení (čl. R. 162-4 druhý pododstavec občanského exekučního řádu).
Dlužník může kdykoli požádat o zpřístupnění nezabavitelných částek, a to i před uplynutím 15denní lhůty pro zaúčtování operací na účtu; k čerpání v jeho prospěch dojde okamžitě. Věřiteli bude toto zpřístupnění oznámeno až v okamžiku, kdy případně předloží svoji žádost o platbu: věřitel může výši částky zpřístupněné dlužníkovi a provedené zaúčtování napadnout ve lhůtě 15 dnů (článek R. 162-4 občanského exekučního řádu *in fine*).
Pokud jde o nezabavitelné částky z jednorázových pohledávek (*créances instantanées*), článek R. 162-5 občanského exekučního řádu stanoví, že dlužník může na základě doložení původu příslušných částek požádat, aby mu byly dány k dispozici, po odečtení debetních operací ode dne, kdy byla příslušná pohledávka připsána. Může se jednat například o doplatek mzdy či o pohřebné (*capital-décès* – nezabavitelné podle článku L. 361-5 zákona o sociálním zabezpečení (*code de la sécurité sociale*)). Zpřístupnění těchto částek se odkládá do uplynutí lhůty 15 dnů stanovené v článku L. 162-1 občanského exekučního řádu k zaúčtování probíhajících operací. Dlužník se může vždy obrátit na exekučního soudce se žádostí o předčasné zpřístupnění zadržených částek na základě doložení jejich nezabavitelnosti. Věřitel je takovém případě vyslechnut nebo předvolán.

čl. 50 odst. 1 písm. i) – poplatky, které banky vybírají za provedení rovnocenných vnitrostátních příkazů nebo za poskytnutí informací o účtu, a informace o tom, která strana odpovídá za uhrazení těchto poplatků

Ve francouzském právu neexistuje žádné zvláštní ustanovení, které by upravovalo poplatky za provedení příkazů k obstavení. Měnový a finanční zákon (*code monétaire et financier*) zato stanoví, že pokud jde o poplatky v případě přikázání pohledávky (*frais par saisie-attribution*), které hradí dlužník, jenž je majitelem účtu dotčeného takovým zajištěním, musí být tyto poplatky uvedeny v seznamu poplatků, které jsou úvěrové instituce povinny používat ve svých sazebnících poskytovaných klientům (článek D. 312-1-1).
Klient je kromě toho o těchto poplatcích informován předem a zdarma (článek R. 312-1-2) v souladu s článkem L. 312-1-5, který stanoví, že se tato informace oznámí prostřednictvím výpisu z účtu a že k zaúčtování těchto poplatků nesmí dojít dříve než 14 dnů po datu uzávěrky výpisu z účtu. Zdá se, že tyto poplatky, které banky dlužníkovi, jenž je majitelem účtu, účtují, si každá banka stanoví sama (přibližné rozpětí 80–150 EUR).
Poplatky za poskytnutí informací o účtu, které bude banka případně účtovat exekutorovi odpovědnému za výkon opatření, budou zahrnuty do nákladů hrazených v zásadě dlužníkem (viz předchozí odpověď).
Výše těchto poplatků, které si účtují francouzské banky, se pro ilustraci pohybuje mezi 78 EUR a 111 EUR.

čl. 50 odst. 1 písm. j) – sazebník poplatků nebo jiný soubor pravidel, který stanoví příslušné poplatky vybírané jakýmkoli orgánem nebo jiným subjektem v členském státě výkonu zapojeným do vyřizování nebo výkonu příkazu k obstavení

Exekutoři vybírají poplatky za výkon příkazu k obstavení v souladu s platným vnitrostátním sazebníkem. Lze jej shrnout takto: celkové náklady řízení (včetně konverze příkazu k obstavení (*l'ordonnance de saisie conservatoire*) na přikázání pohledávky (*saisie-attribution*) se pohybují v rozmezí od 166,19 EUR do 397,88 EUR v závislosti na výši předmětné pohledávky.
Obstavení účtu za účelem zajištění pohledávek náleží k úkonům uvedeným v článku A 444-16 obchodního zákoníku (*code de commerce*) a pojí se s ním poplatek za provedení úkonu (*droit d'engagement de poursuites*). Výše tohoto poplatku je stanovena v článku A 444-15 obchodního zákoníku. V případě pohledávky, jejíž výše nepřesahuje 76 EUR, je poplatek za provedení úkonu stanoven na 4,29 EUR a při překročení prahové výše 76 EUR činí nejvýše 268,13 EUR a určuje se přiměřeně k výši pohledávky na základě následujícího sazebníku:

ROZPĚTÍ ZÁKLADU PRO VÝPOČET SAZBY (výše pohledávky)	POUŽITELNÁ SAZBA
0–304 EUR	5,64 %
305–912 EUR	2,82 %
913–3 040 EUR	1,41 %
Nad 3 040 EUR	0,28 %

Tento poplatek může být pro inkaso jedné a téže pohledávky účtován pouze jednou.
Hradí jej dlužník, pokud mu přísluší uhradit náklady za opatření, za které byl vyměřen. Ve všech ostatních případech jej hradí věřitel.
Soudnímu exekutorovi náleží bez ohledu na výsledek snahy o inkaso pohledávky.
Podle toho, zda náklady na opatření hradí dlužník či věřitel, započítá se buď k odměně stanovené v článku A. 444-31, nebo v článku A. 444-32.
Na všechny žádosti podané na základě článků L. 152-1 a L.152-2 občanského exekučního řádu se vztahuje sazba ve výši 21,45 EUR bez daně (viz článek A. 444-43 obchodního zákoníku, úkon č. 151). Jedná se o vyhledávání informací u státní správy, správy regionů, departementů a obcí, u podniků povolených či kontrolovanými státem, regiony, departementy a obcemi, u veřejných institucí nebo subjektů kontrolovaných správním orgánem nebo u institucí zmocněných zákonem vést vkladové účty. Tato sazba se vztahuje na získávání informací z registru FICOBA.

čl. 50 odst. 1 písm. k) – pořadí, je-li stanoveno pro rovnocenné vnitrostátní příkazy v rámci vnitrostátního práva

Obstavení nebrání konkurujícím nárokům, avšak první obstavující věřitel získá přednostní právo. Skutečnost, že nárok byl zajištěn obstavením účtu, nebrání jinému věřiteli, aby si zvolil jiný způsob výkonu rozhodnutí, který ale bude mít účinek pouze tehdy, nedojde-li v případě prvního způsobu ke konverzi na konečné exekuční opatření.
Týká-li se obstavení podle článku L. 523-1 občanského exekučního řádu pohledávky, jejímž předmětem je určitá peněžní částka, zakládá účinky uložení do soudní úschovy (*consignation*) stanovené v článku 2350 občanského zákoníku (*code civil*), a nese tudíž s sebou zvláštní určení a přednostní právo ve smyslu článku 2333 občanského zákoníku týkajícího se zástav. Obstavení tedy dává obstavujícímu „privilegium“ zástavního věřitele, tj. právo na výplatu přednostně před ostatními věřiteli. Obstavující věřitel se tak nemusí obávat konkurence nezajištěných věřitelů (tj. věřitelů, kteří nemají svou pohledávku zajištěnou žádnou zvláštní formou zajištění) ani věřitelů, kteří mají ve srovnání s ním nižší pořadí. Přednost před ním však mají věřitelé, jejichž pořadí přednostního práva je vyšší, např. zvláštní přednostní právo (*superprivilège*) zaměstnanců, přednostní právo soudních výloh nebo obecná přednostní práva Státní pokladny (*Trésor public*)).
Je-li ve stejný den provedeno několik obstavení, rozdělí se zabavené částky proporcionálně bez ohledu na případná přednostní práva (stanovisko kasačního soudu ze dne 24. května 1996, č. 09-60.004).

čl. 50 odst. 1 písm. l) – soud nebo případně orgán pro výkon příslušný pro přiznání opravného prostředku

Soudem příslušným k tomu, aby zrušil příkaz k obstavení, rozhodl, že výkon příkazu k obstavení má být omezen nebo ukončen, a rozhodl, že výkon příkazu k obstavení je v rozporu s veřejným pořádkem (*ordre public*) a měl by proto být ukončen, je exekuční soudce soudu prvního stupně (*juge de l’exécution du tribunal de grande instance*).

čl. 50 odst. 1 písm. m) – soudy, u nichž má být podáno odvolání, a lhůta, která je případně pro podání tohoto odvolání stanovena

Soudem příslušným k rozhodnutí o odvolání proti rozhodnutím přijatým podle článků 33, 34 nebo 35 je odvolací soud (*cour d’appel*). Lhůta pro odvolání je 15 dnů. Tato lhůta začíná běžet dnem podpisu doručenky doporučeného dopisu obsahujícího rozhodnutí exekučního soudce a adresovaného soudní kanceláří stranám.
V případě, že doručenka nebyla podepsána, musí rozhodnutí exekučního soudce doručit z podnětu stran soudní exekutor (*huissier de justice* (*signification*)) a uvedená lhůta začíná běžet od data úkonu doručení (*signification*) rozhodnutí.

čl. 50 odst. 1 písm. n) – soudní poplatky

Za podání návrhu na vydání příkazu k obstavení ani podání opravného prostředku se neplatní žádné poplatky.
Článek L. 512-2 občanského exekučního řádu stanoví, že náklady vzniklé v souvislosti se zajišťovacím opatřením hradí dlužník, nerozhodne-li soudce v závěru řízení jinak. Soudce vypracuje seznam aktů, které mají být zahrnuty do splatných nákladů, a rozhodne o tom, kdo je má uhradit.
Uvedený článek dále stanoví, že zruší-li soudce obstavení, může být věřiteli nařízeno nahrazení újmy způsobené zajišťovacím opatřením. K uplatnění této povinnosti náhrady újmy není podle judikatury vyžadováno zjištění pochybení (rozhodnutí kasačního soudu ze dne 29. ledna 2004 a 7. června 2006 (Civ. 2e, 29 janvier 2004, n°01-17.161 a Civ.2e, 7 juin 2006, n°05-18.038)).

čl. 50 odst. 1 písm. o) – jazyky přijímané pro překlady písemností

Jediným přijímaným jazykem je francouzština.

Poslední aktualizace: 01/06/2021
Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.